

Семінар для здобувачів наукових ступенів,
наукових, науково-педагогічних працівників

Особливості підготовки наукової статті

Ведучий семінару Григорій Терещук

Наукова стаття

- ❏ вважається найпоширенішою формою друкованої продукції дослідника.
- ❏ Обсяг статті зазвичай сягає 12-18 сторінок друкованого тексту.
- ❏ Її текст може доповнюватись ілюстративними матеріалами: таблицями, графіками, діаграмами, рисунками, схемами тощо.

Орієнтовна структура наукової статті (традиційні вимоги в Україні)

3

• **ВСТУП**

• **ВИХІДНІ ПЕРЕДУМОВИ**

• **МЕТА СТАТТІ**

• **ВЛАСНИЙ МАТЕРІАЛ**

• **ВИСНОВКИ**

• **СПИСОК ДЖЕРЕЛ**

Вступ:

Суть:

допомогти читачеві зрозуміти, чому дана тема є важливою і чому дослідження потребує уваги.

показати, які аспекти проблеми вже досліджені з тим, щоб створити інформаційну основу («фон») для означення новизни статті.

Про що писати:

- ❏ стислий огляд джерел з їх диференціацією відносно різних, уже досліджених аспектів проблеми;
- ❏ виділення існуючих прогалів у даній проблемі з акцентом на тему статті.

Формулювання мети статті

- ❏ У цьому елементі автор чітко визначає дослідницьку мету статті.
- ❏ За необхідності формулює конкретні завдання, які потрібно вирішити для досягнення мети.
- ❏ Це має дати читачеві чітке уявлення про дослідження автора та його основні пріоритети.

Виклад основного (власного) матеріалу дослідження

- ❏ Детально розкривається сутність і обґрунтовуються наукові положення дослідження, наводяться експериментальні дані та аргументи, які доводять достовірність отриманих результатів.
- ❏ Це основний блок статті, матеріал викладається логічно та чітко, із посиланням на методи дослідження і здобуті власні результати.

Висновки з дослідження:

- ❏ Підсумовуються основні результати роботи відповідно до мети статті.
- ❏ Формулюються у вигляді коротких і чітких тверджень.
- ❏ Наводяться перспективи подальших досліджень, вказується, які питання залишаються невирішеними і що може стати основою для наступних наукових робіт.

Список використаних джерел

Поширені технічні недоліки, які стримують її включення у черговий випуск (досвід ТНПУ)

- ❏ Відсутність формальних даних про автора (індекс УДК, ORCID ID, ел. пошта).
- ❏ Переклад анотації англійською мовою не якісний.
- ❏ Список використаних джерел не за національним стандартом ДСТУ 8302:2015 та не за алфавітом.
- ❏ Відсутній транслітерований список літератури відповідно до вимог наукометричних баз Scopus і Web of Science. (посилання на англomовні джерела не транслітеруються).

Основні технічні вимоги і послідовність формування тексту

- ▶ **Англійською мовою:**
- ▶ Ім'я та прізвище автора (авторів), науковий ступінь і вчене звання, місце роботи, службова адреса.
- ▶ Назва статті.
- ▶ Розширена (2200–2700 знаків) анотація (актуальність, мета, методи і результати дослідження, це мініатюра статті), ключові слова.

Якщо стаття написана англійською мовою, ця її частина пишеться українською.

Основні суттєві недоліки у наукових статтях (досвід ТНПУ):

10

- ❏ некоректне формулювання теми статті;
- ❏ анотація не відповідає змісту статті, стиль оповідання;
- ❏ брак логічного обґрунтування актуальності теми;
- ❏ переважна більшість поданих в редакцію статей має оглядовий характер;
- ❏ стаття не має реальної наукової цінності і новизни, власне дослідження обмежене загальними фразами;
- ❏ недостатня глибина викладу результатів власного дослідження;
- ❏ дуже мало статей експериментального характеру;
- ❏ невідповідність міжнародним стандартам оформлення;
- ❏ застарілі джерела інформації (відсутні за останні 5 років);
- ❏ загальна низька якість, недотримання вимог до категорії «Б».

Академічна доброчесність

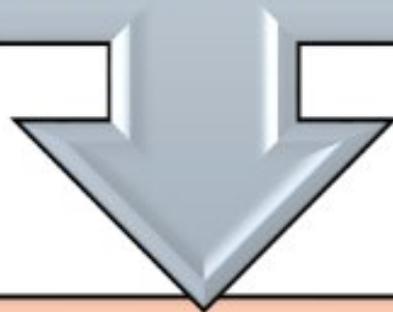
У ЗВО, як правило:

перевірці на ознаки схожості підлягають: – ...
рукописи статей, які надходять до редакцій
наукових журналів;

орієнтовні показники рівня оригінальності тексту у
науково-дослідній роботі: – 90-100 % – рівень, за
якого робота може бути рекомендована
відповідальною особою (комісією) до
опублікування.

Плагіат у відсотках не вимірюється (у відсотках можна виміряти текстові збіги)

Якщо кілька речень чужого тексту (навіть вміло перефразованого), який несе важливе смислове навантаження, стосується наукової новизни і висновків у дисертації, використано без посилання на джерело і подано як власний науковий доробок

це плагіат «чистої води»!

Ретракція статті

13

офіційне відкликання (анулювання), вже опублікованої наукової статті у разі виявлення порушень публікаційної етики та/або інших суттєвих недоліків, що унеможливають достовірне використання результатів такої статті

(помилки, плагіату чи некоректних запозичень тексту, ідей, даних або результатів досліджень, відсутності належних посилань на першоджерела даних, повторної публікації цієї ж статті в іншому виданні без належного обґрунтування, включення авторів, які не зробили суттєвого наукового внеску у дослідження, або виключення авторів, які такий внесок зробили, виявлення недоброчесного процесу рецензування, тощо),

Ключова проблема якості наукових статей

**Порушення Міжнародного стандарту
структури наукової статті,
низька якість структурування (порушення
IMRAD);**

- 🎬 **Introduction (Вступ)** - актуальність
- 🎬 **Methods (Методи)** - про методи, щоб інші могли відтворити ваше дослідження або оцінити його достовірність.
- 🎬 **Results (Результати)** - опис фактичних результатів без інтерпретацій.
- 🎬 **Analysis (Аналіз)** - як саме оброблялися зібрані дані.
- 🎬 **Discussion (Обговорення)** - інтерпретація результатів

IMRAD - золотий стандарт для написання наукових статей у всьому світі.

Структура IMRAD забезпечує логічний, чіткий і послідовний виклад інформації, який дозволяє читачам:

швидко зрозуміти суть дослідження, оцінити його наукову цінність, відтворити результати.

Чому це важливо?

- ❏ Дотримання IMRAD дозволяє науковій спільноті швидко знаходити потрібну інформацію. Наприклад, на платформі ScienceDirect структура статті автоматично індексується, що підвищує видимість дослідження.
- ❏ Детальні інструкції щодо підготовки рукописів за стандартами IMRAD можна знайти на ресурсах видавництва, як-от Elsevier Researcher Academy.

Загальні поради

1. Будуйте чітку логіку викладу:

кожен розділ має органічно впливати з попереднього, а саме:

проблема у вступі → спосіб її дослідження
в методах → факти в результатах →
пояснення у обговоренні.

Загальні поради

2. Дотримуйтеся академічного стилю:

використовуйте наукову термінологію, однак не перевантажуйте текст зайвими складними конструкціями і загальними фразами.

Простота – ознака зрілого письма.

Загальні поради

3. Не змішуйте інформацію з різних розділів:

у вступі не має бути висновків,

у методах — результатів,

а в результатах — інтерпретацій.

Загальні поради

4. Описуйте методику докладно, але без зайвої деталізації:

читач повинен мати змогу повторити дослідження на основі вашого опису.

Загальні поради

5. Подавайте результати об'єктивно:
не прикрашайте і не перебільшуйте
значущість знахідок.

Викладайте дані чітко, із супровідними
таблицями або графіками.

Загальні поради

6. Обговорення – не повторення:

тут ви маєте дати пояснення, зіставлення з іншими дослідженнями, вказати на значення результатів та їхні обмеження.

Загальні поради

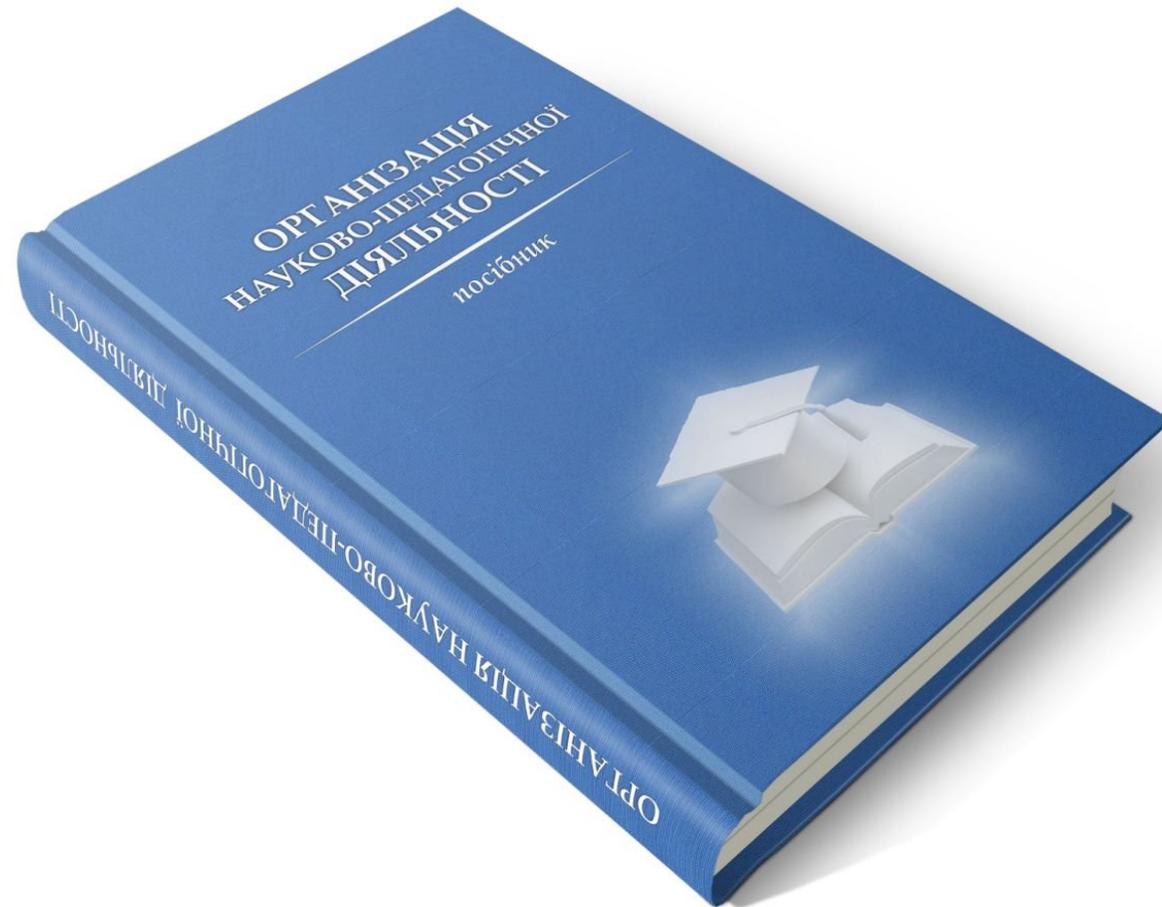
7. Редагуйте та перевіряйте:

текст повинен бути граматично правильним, логічно побудованим, а оформлення — відповідати вимогам видання.

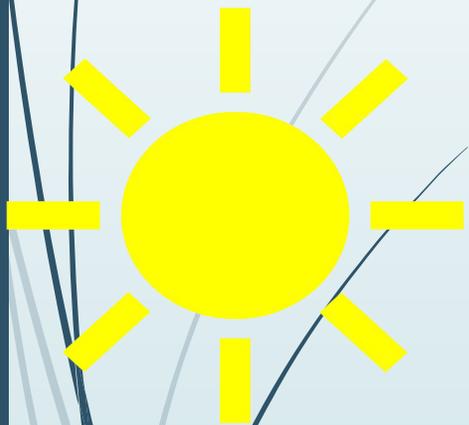
На сайті сайту ТНПУ в розділі «Наукова робота» Наукометрія.

<https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/Naukometriya/%D0%9F%D0%A3%D0%A2%D0%86%D0%92%D0%9D%D0%98%D0%9A%20%D0%97%20%D0%9F%D0%A3%D0%91%D0%9B%D0%86%D0%9A%D0%90%D0%A6%D0%86%D0%87%20%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%A2%D0%A2%D0%86%20%D0%92%20%D0%A1%D0%9A%D0%9E%D0%9F%D0%A3%D0%A1.pdf>

Про публікацію статей і не тільки у посібнику

Дякую за увагу!

Мирного неба всім нам!

